

Finansdepartementet
Enheten för offentlig upphandling

Stockholm
2026-02-27

Vår referens
Magnus Johansson

Dnr
Fi2025/01806

Remissvar gällande Konkurrensverkets rapport 2025:4 ”Hantering av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade”

Företagarna är Sveriges största medlemsorganisation för företagare och företräder i huvudsak små och medelstora företag inom privat sektor med cirka 60 000 medlemmar. Alla branscher finns representerade och medelantalet anställda per företag är 4–5 personer.

Sammanfattning av förslaget

Konkurrensverket föreslår lagändringar i LOU, LUF och LUFSS för att göra det lättare för upphandlande organisationer att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade. Förslagen innebär bland annat en hjälpregel med en procentsats som signalerar när förklaring alltid ska begäras, ett förtydligat kontradiktoriskt förfarande med tydligare ansvarsfördelning mellan myndighet och leverantör, en skyldighet att förkasta anbud som inte förklarats tillfredsställande samt en begränsning i överprövning till de förklaringar som lämnats under anbudsprövningen (med möjlighet till undantag). Därutöver föreslås att Upphandlingsmyndigheten får i uppdrag att ta fram praktiskt stöd.

Företagarnas ställningstaganden

Företagarna tillstyrker ambitionen att motverka osund prispress och välkomnar tydligare regler och stöd, men betonar vikten av proportionalitet, ett tydligt SME-perspektiv och en reell ventil i överprövningsprocessen. Företagarna är försiktigt positiva till en signalregel men avstyrker en alltför schabloniserad tillämpning med fasta procentsatser som riskerar att bli en ”one size fits all”-lösning.

Inledning

Företagarna, som företräder 60 000 små och medelstora företag i Sverige, välkomnar ambitionen att stärka möjligheterna att hantera onormalt låga anbud i offentlig upphandling. Frågan är central för en väl fungerande konkurrens, för sund affärsetik och för småföretagens möjlighet att delta på lika villkor i offentliga affärer.

Onormalt låga anbud som inte är seriöst menade riskerar att leda till osund konkurrens, bristande avtalsuppfyllelse och i förlängningen ökade kostnader för det offentliga. För små och medelstora företag (SME) kan effekterna vara särskilt kännbara, då dessa företag i regel saknar finansiella muskler att bära förluster under längre tid eller att hantera strategisk underprissättning från större aktörer.

Vikten av att motverka osund prispress

Företagarna delar uppfattningen att bestämmelserna om onormalt låga anbud är ett viktigt instrument för att säkerställa seriös konkurrens. En alltför ensidig prispress riskerar att tränga undan seriösa småföretag, leda till bristande kvalitet och skapa utrymme för oseriösa aktörer med bristande regelefterlevnad. Att tydligare markera att anbud som inte är trovärdiga eller seriöst menade ska kunna förkastas är därför principiellt positivt.

Förtydligat kontradiktoriskt förfarande – stärkt rättssäkerhet men behov av ventil

Företagarna välkomnar att det kontradiktoriska förfarandet tydliggörs i lagtexten. En klar ansvarsfördelning – där den upphandlande organisationen ska precisera vad som ifrågasätts och leverantören ges möjlighet att förklara hur kontraktet kan fullgöras – stärker rättssäkerheten och förutsebarheten, särskilt för SME med begränsade administrativa resurser.

Samtidigt är det avgörande att den föreslagna begränsningen i överprövning inte tillämpas alltför strikt. Möjligheten att, vid särskilda skäl, åberopa nya omständigheter i domstol fungerar som en viktig ventil för att undvika materiellt oriktiga avgöranden. Detta är särskilt betydelsefullt i situationer där brister i kommunikationen eller otydligheter i den upphandlande organisationens begäran gjort det svårt för leverantören att fullt ut förstå vad som ifrågasatts.

Stöd från Upphandlingsmyndigheten är avgörande

Företagarna ser mycket positivt på att Upphandlingsmyndigheten föreslås få i uppdrag att ta fram praktiskt stöd kring tillämpningen. En mer enhetlig och professionell tillämpning över landet är avgörande för småföretagens förtroende för systemet.

Kritik mot fasta procentsatser – ingen ”one size fits all”

Företagarna vill framföra viss kritik mot införandet av fasta procentsatser som hjälpregel, exempelvis 30 procent under genomsnittet. Marknader skiljer sig kraftigt åt vad gäller marginaler, kostnadsstruktur och konkurrenssituation. En fast procentsats riskerar att i praktiken uppfattas som ett golvpris, trots att EU-rätten förbjuder automatiska förkastanden. Hjälpregeln måste därför tillämpas med försiktighet och inte ersätta den individuella och marknadsspecifika bedömning som regelverket kräver.

Sammanfattande bedömning

Företagarna tillstyrker ambitionen att begränsa osund prispress, välkomnar tydligare regler och stöd, men betonar vikten av proportionalitet, rättssäkerhet och ett tydligt SME-perspektiv i både lagstiftning och tillämpning.

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna

Magnus Johansson
Konkurrens- och upphandlingsexpert
Företagarna